

Rødsjøen sett fra Lauvlikammen mot Tjyvs karet.

sjon etter generasjon vokste op i disse hulene, fødtes, tok til ekte og døde. De må ha likt sig der, følt sig hjemme der, funnet sig en plattform i tilværelsen der. For snart dukker det *kunst* op blandt dem. Og kunst, vet vi, er overskudd, kunst opstår først når de mest elementære krav er tilfredsstillt — når hunger og frost er døivet og livet kan legges an på lengere sikt. Først røber kunsten sig bare som en vak overflødig strek på en pilespiss, siden blir det border av det, rekker av ornamentar på våben og husgeråd og omsider hele malerier som på veggene i den store hulen ved Gjøljavatn i Stjørna.

Idag er Fosen det folkerikeste distrikt i fylket. Det er et helt lite Norge for sig selv, halvøya besidder hele den allsidighet som er særegen for vårt land. Her er fjell og skog og myrer og fler vatn enn i noe annet fogderi i fylket, her bor fiskere og gårdbrukere og skogeiere og folk med kjøpmannskap, her er hele Norges fauna fra kobbe til elg, fra sild til bekkaure, og hele floraen fra blæretang til dvergbjørk. Men til tross for at hele denne herligheten ligger oss så temmelig tett inn på livet er det kanskje ikke noen del av Trøndelag som er så lite kjent av folk fra byen. Her kan turisten dra på opdagerferd og ha den herlige følelsen av å ferdes i jomfruelig lenne. Det finnes riktignok hverken turisthytter eller vardinger eller offisielle klopper der - en må stole på sig selv og teltet og soveposen. Men det er kanskje ennå noen som liker det på denne måten.....

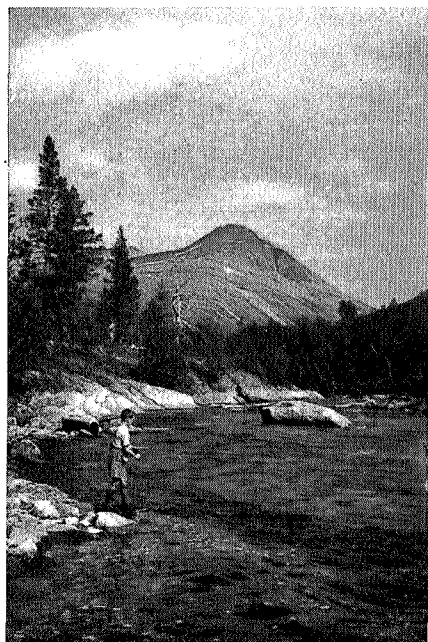
SIGURD SKAUN

skinn var det som først bosatte sig derute, de hulene naturen selv hadde laget var husene de bodde i, våbnene sine laget dette fangstfolket av flint og skifer og bein. På lagelige plasser bosatte fangstfolket sig for godt, genera-

J Trolldheimen sommeren 1940.

Av souchef Einar Wold.

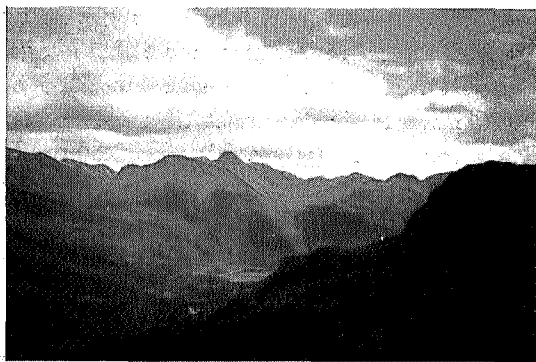
SOMMEREN 1940 — kunne det bli nogen fjelltur i år? Det blev vel nærmest å telle på knappene, men i slutten av juli blev fristelsen for sterk. Vi vred nøkkelen om, lot huset skjøtte sig selv og Pater Familias med kone og begge barn drog på den årlige fottur. Ombord på den overfylte «Orkla» fikk man bekreftet at Trollheimen av forskjellige årsaker var i skuddet i år, Jøldalshytta, Snota, Kårvatn og Mellemfjell surret om ørene. Orkedalen passertes med den elektriske stambane, og på Løkken blev man stuert inn i en buss, hvor man gispet efter luft i bensindriften. Takket være tidligere bekjentskap fikk vi overnatte på den gamle skyssstasjon Å. Om morgenen avla vi under stor gjensynsglede en kort visitt hos Anne Å, den tidligere vertinne på Jøldalshytta i en hel menneskealder, og så begynte marsjen op Drugudalen. Det er med en egen fri følelse man slenger sekken på ryggen og vandrer på sine ben inn i fjellet. Alle lavlandets bekymringer er glemt, og den som aldri har oplevet fjellets eventyr kjenner ikke Norge. Ut på ettermiddagen kom «Kaffe-Lars» frem, — vi får håpe at denne mann alltid får utføre sin misjon i fjellet til tross for all rasjonering. På Jøldalshytta var det fullt hus. Et tilstedeværende styremedlem av Turistforeningen gned sig i hendene og i et svakt øieblikk blev der lovet at der skulde anskaffes trapper til alle overkøier på hyttene så også andre enn akrobater kan komme op og ned. Ja, den som lever får se om det løfte blir holdt. Om aftenen trakk vi sammen med styrets representant op nogen eksemplarer av Jølvannets fete ørretter med det eftertraktede røde kjøtt.

På fiske i Folla.

men en fjellvandrers vet alltid å råde bot på en sådan situasjon når man kommer frem.

Neste dag skulde være såkalt «hviledag» med bestigning av Snota, men skodden hang fremdeles tett langt nedover fjell-sidene, og dagen blev benyttet til fiske i kulpene oppe i Folla. Vi fikk et par øreter på kastesluk, men utilfreds med utbyttet nedlot vi oss tilslutt til det for en ekte sportsfisker så foraktede markfiske.

Utsikt mot Kårvatn og Neådalssnota.

Turen til Trollheimshytta blev en våt fornøielse. Regnet silte ned fra morgentil kveld. Svartådalen har efter min oppfatning sin charme, men en sådan flat rute blev med forakt avvist av den ungdommelige del av følget — og til tross for manglende utsyn gikk turen over Gjeithetta. Under vår kafferast på toppen — vi savnet våtter — blev vi distansert av en turist med en pakning på 27 kg. Innholdet av sekken var sikkert lekkert i enhver retning, men man skal eie krefter som en bjørn for å ha utbytte av turen med et slikt lass på ryggen.

Vi kom våte til skinnen — og frosne ned til Trollheimshytta,

Fangstens antall blev bra, men fiskens vekt skal her ikke angis.

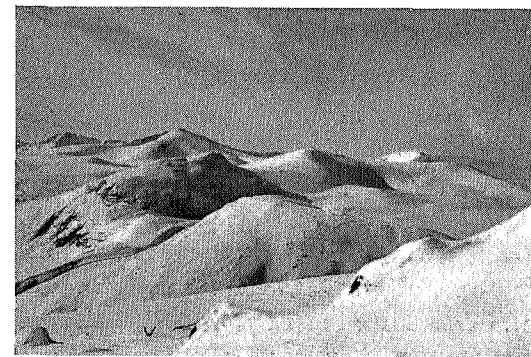
Ruten over til Kårvatn er lang — i ethvert fall i skodde. Tåken var i det hele tatt en stadig gjest i Trollheimen i sommer. Vi hadde ikke et glimt av Snota, og Neådalssnota var også gjemt i tåkehavet på turen til Kårvatn. Nedover lien fra seteren trøstet vi oss med å frådse i blåbær og på Kårvatn blev vi som vanlig traktert med en overdådig middag. Vi forsøkte fisket i elven uten særlig hell, men et par dager før hadde en av byens forretningsmenn tatt en ørret på et halvt kilo på kastesluk. Hans stolthet som fisker måtte dog vike plass for faderglede da hans 13-årige sønn like efter trakk en fisk av samme størrelse op ved markfiske fra broen like ved Kårvatn gård.

Endelig klarnet det op. Vi hadde lettskyet vær da vi startet for Inderdalen og ut på dagen fikk vi strålende solskinn. En halv times marsj ovenfor Talgø seter har man et sjeldent synsbedrag. Man møter en bekk som ser ut til å strømme opover en heldning. Det høres utrolig ut, men den som tviler bør neste sommer undersøke riktigheten av min påstand.

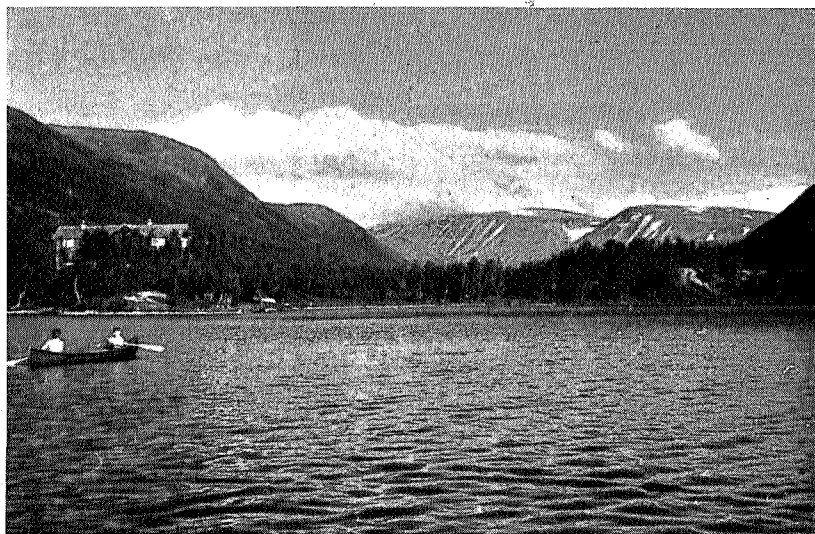
Det utsyn man plutselig får når man kommer over kam-

Rast på Bjøråskaret.

Kinninjellene — Snehetta og Svånaetimmene tatt fra Nystugguho.

Vangshaugen.

men i Bjøråsskaret er så flott og betagende at det savner sin like. Er man så heldig å få klarvær her, har man vanskelig for å løsrive sig og ta fatt på den stupbratte nedstigning. Inderdalen er som bekjent et av de vakreste steder på våre trakter og er omgitt av topper som alltid har fristet tindebestigere. Inderdalsvatnet er kjent som et godt fiskevann, men fisken er ikke av høy kvalitet.

Vi startet neste morgen i stekende solskinn og lett kostyme for å gå over til Fale i Sunndalen — en ualmindelig flott tur. Gjennom Giklingdalen har man på høire hånd Skarfjellet, Trolla og Hoåsnebb og på venstre side Dalatårnet og Såtbakklampen. I bunnen ligger Giklingsvatnet som et blågrønt øie. Lengere frem når man Langvatnet som lot til å være meget fiskerikt — et par ørretter måtte selv i solskinnet ofre sig for oss under vår kafferast. Senere passerer man en rekke småvann som perler på en snor. Til slutt får man en herlig utsikt over Sunndalen med sine stupbratte styrtninger. Stien ligger et sted ytterst på kanten av et flere hundre meters dypt stup, men er langt lettere å passere enn ryktet vil vite. Den nesten loddrette nedstigning til Fale med sine utallige slyngninger tok på beina og kreftene i den sterke varme. 24 gr. i skyggen med

Utsikt fra Mardøho.

vanlig tillegg for solsteken ledet en vemodig tanke hen til våre hytters tidligere ølbeholdninger, og lysten til å fortsette rett i været på den annen side av dalen neste dag for å nå Vangshaugen i Grødalen, forsvant som dugg for sol. Vi lot alle prinsipper fare og kjørte som kuffertreisende med fine fornemmelser op til Gjøra og videre til Svisdal. Man har her en strålende utsikt over til Jenstad, hvor møtet av flere elver med sine svære fossefall danner et enestående natursceneri. Turen fra Svisdal oppover Grødalen er lett og efter et par timers marsj nådde vi Vangene setre, hvor vi blev traktert med noget så sjeldent som fjellrømme. 10 minutter senere kom vi frem til Vangshaugen, og var så heldig å få rømmegrøt til middag.

Ja, det var i de dager.

Vangshaugen som Kristiansunds Turistforening for nogen år siden kjøpte av Mr. Lort Phillips er et strålende sted. Det ligger nydelig til ved Storvannet og adskiller sig fra de andre hytter ved et mer egenartet og delvis kostbarere utstyr. En halvtimes vei lengere bort ligger «Alfheim» som også eiedes av nevnte Mr. L. P. Dette sted virker nærmest som et museum og byr på adskillig av interesse med

sitt gammeldagse og vakre innbo. En samling damehatter fra forrige århundre etterlater et varig inntrykk.

I Vangshaugens omegn ligger en rekke mindre fiskevann, men kunsten er her som andre steder å få det kresne kreatur til å bite. Fra Vangshaugen kan man ta flere kortere og lengere turer. Jeg vil spesielt anbefale en tur på Mardølhø — ca. 1400 m. — hvor man har en herlig utsikt bl. a. over Sunndalen og fjellene mot Inderdalen og Storli. På den motsatte side kan man i klarvær finne Snehetta. Et opphold på Vangshaugen kan trygt anbefales enhver.

En dag måtte vi dog sette kursen hjemover. På nedturen benyttet vi anledningen til et par timers fluefiske i Grødøla som frydet en ørretfiskers hjerte.

På Opdal kom vi tilbake til den såkalte «civilisasjon». Vi møtte flere kjente og en vrimmel av ukjente. Måtte våre norske fjell aldri miste sin tillokkende ensomhet. Intet gir som fjellet hvile for nervene — bort fra radio, telefon og aviser. Og tar en sportsfisker sine saker med på turen uten for store forventninger kombinerer man to hobbyer.

Til slutt et råd til enhver Pater Familias: Lær ungdommen å bli glad i fjellet. La dem bli med så tidlig som mulig.

EINAR WOLD

Hytta —

Av Thorvald Solberg.

JEG skulde vel skrevet en stor og feiende saga om yrvær tilfjells, men så kom jeg omsider til å skimte noget i drevet og så gudskjelov så var det en opvardet vei, og så var vi reddet da — — —.

Jeg kunde vel ha oplevd no slikt, og kanskje kunde jeg ha utmålt den uværskvelden da vi fem mann høi kom til Storeriksvollen og stod oppe på taket uten å vite at det var taket vi stod på. Det lyste langt nede i snehaugen, og det var lampeskinnet fra et vindu.

Ja, du store verden, så grusi godt det var å tomle inn gjennom den døren, ta Ola Østby og de pene jentene i de varme hendene, bytte tørt og se dem bære inn dampende fårrikål og hele øl.

Vi blev fanget inn ute på Essand av bjørkekvister som viste oss veien. Før vi fant de kvistene gikk vi vel nogen hver og tenkte Armfeldts tanker. Nu var alt slikt glemt, halvnakne satt vi og lot varmen mjukne op de stive lemmene våre.

Det var sånt jeg ikke skulde skrive om, for det er vel nok av dem som skriver om *det*.

Og allikevel — Ante og jeg kom fra Helaks, og aldri har jeg kjent noget så isnende kaldt som rundt hjørnet på den store, nye Sylstuhyddan.

Men vi visste om noget aldri så mye bedre. Vi visste om to nedsnedde gammer nede ved Fiskå. Jeg hadde en seng der inne, reinskinn på renskurt gulv — det er noget å være riktig trøtt på det. Og så visste vi at uværet hadde gjort oss et døgn forsinket.

Og så inderlig glad som Brita blev da vi omsider kom tumlende inn. Og slik mat som vi fikk! Den som ikke har eti låkkå stekt som kjøttkaker med isete tyttebær til, har ikke greie på mat. Det er